

Esittely

5.5.2026

VN/23881/2022
VN/23881/2022-PLM-18

Jakelu

1. PLM:n asiak. Suomen osallistuminen Naton korkean näkyvyyden avaruusprojekteihin (NORTHLINK ja STARLIFT), VN/23881/2022-PLM-10, 23.8.2026
2. PLM:n asiak. Lausuntopyyntö; Suomen osallistuminen Naton NORTHLINK-korkean näkyvyyden avaruusprojektin yhteisymmärryspöytäkirjoihin, VN/23881/2022-PLM-13, 31.10.2025
3. PV:n asiak. Puolustusvoimien lausunto NORTHLINK-projektin yhteisymmärryspöytäkirjoihin, AV34925, 11,12,2025
4. PLM:n asiak. Lausuntopyyntö; Suomen osallistuminen Naton NORTHLINK-korkean näkyvyyden avaruusprojektin yhteisymmärryspöytäkirjaan (NORTHLINK ASBM NEXT) ja esitys rahoitusmallista, VN/23881/2022-PLM-16. 13.3.2026
5. PV:n asiak. Puolustusvoimien lausunto Suomen osallistumisesta Naton Northlink korkean näkyvyyden projektin yhteisymmärryspöytäkirjaan, CG12357C, 1.4.2026

Suomen osallistuminen Naton arktisia satelliittilaajakaistasuorituskykyjä kehittävään yhteisymmärryspöytäkirjaan (ASBM NEXT)

Esitys

Esitetään, että puolustusministeri

- hyväksyy Suomen osallistumisen Naton arktisia satelliittilaajakaistasuorituskykyjä kehittävään (Arctic Satellite Broadband Mission Next, ASBM NEXT) yhteisymmärryspöytäkirjaan (Memorandum of Understanding, MoU) sellaisena kuin se on tämän esittelyn liitteenä.
- **valtuuttaa xx.yy allekirjoittamaan yhteisymmärryspöytäkirjan Naton puolustusteollisuusfoorumissa (NATO Summit Defence Industry Forum, NSDIF) 7.7.2026.**

Tausta

Avaruustoimintaympäristö on olennainen osa Naton pelotetta ja puolustusta. Se tukee liittouman kykyä navigoida, seurata joukkoja, pitää yhteyttä, havaita ohjusten laukaisuja ja varmistaa tehokas johtaminen. Vuonna 2019 liittolaiset hyväksyivät Naton yleisen avaruuspolitiikan ja ovat sittemmin julistaneet avaruuden yhdeksi operatiiviseksi toimintaympäristöksi. Poliittikka korostaa Naton roolia tiedonjaossa, yhteentoimivuudessa ja toimintojen koordinoinnissa.

Naton päämaja selvitti vuoden 2023 aikana liittouman avaruustoiminnan tarpeita, keskustellut jäsenmaiden kanssa ja hankkinut tietoa yrityksiltä. Näiden perusteella se antoi

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Puolustusministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 31
00131 Helsinki

Eteläinen Makasiinikatu 8 0295 16001
Helsinki +358 295 16001

kirjaamo.plm@gov.fi
www.defmin.fi

Kansallisten puolustusmateriaalijohtajien konferenssissa (CNAD, Conference of National Armaments Directors) kommentoitavaksi kaksi avaruusympäristöä koskevaa korkean näkyvyyden projektia (HVP) aiesopimusluonnoksineen:

1. NORTHLINK, Cooperation on establishing a multinational framework for satellite communications in the Arctic
2. STARLIFT, Multinational responsive space capabilities initiative.

Puolustusministeri hyväksyi esityksen Suomen osallistumisesta Naton korkean näkyvyyden avaruusprojekteihin (High Visibility Projects, HVP) NORTHLINK ja STARLIFT koskeviin aiesopimukseen (Letter of Intent, Lol) 28.8.2024. Sopimus allekirjoitettiin yhdessä 12 muun maan kanssa Naton päämajassa pidetyssä puolustusministerikokouksessa 17.10.2024.

NORTHLINK:iä koskeva yhteisymmärryspöytäkirja on neuvoteltu Naton päämajan johdolla. Sen on allekirjoittamassa kahdeksan maata, Suomi ja muut pohjoismaat mukaan lukien. STARLIFT:in osalta neuvottelut yhteisymmärryspöytäkirjan sisällöstä ovat vielä käynnissä.

~~Suomen lisäksi yhteisymmärryspöytäkirjan on ilmoittanut allekirjoittavansa seitsemän maata.~~ Nato on pyytänyt vahvistusta liittymisestä 16.6.2026 työpäivän päättymiseen mennessä. Varsinainen allekirjoitustilaisuus järjestetään Naton puolustusteollisuusfoorumin (NATO Summit Defence Industry Forum, NSDIF) yhteydessä Turkissa 7.7.2026.

Asiakirjan sisältö

ASBM NEXT -yhteisymmärryspöytäkirja on Nato-liittolaismaiden välinen monikansallinen sopimus, joka luo kehyksen arktisen satelliittilaajakaistakyvykkyyden yhteiselle toteuttamiselle osana NORTHLINK-yhteistyötä. Sopimuksen tarkoituksena on varmistaa jatkuva, turvallinen ja suorituskykyinen satelliittiviestintä arktisella alueella sekä tukea Naton pelote- ja puolustuskykyä muuttuneessa turvallisuusympäristössä. Asiakirja nojaa Naton keskeisiin turvallisuus- ja oikeudellisiin sopimuskehyksiin ja täydentää vuonna 2024 allekirjoitettua NORTHLINK-aiesopimusta.

Kyvykkyys toteutetaan kahden HEO-kiertoradalla (Highly Elliptical Orbit) olevan satelliitin avulla, jotka tarjoavat ympärivuorokautisen peiton pohjoisille leveysasteille (yli 55 astetta pohjoista leveyttä). Järjestelmään sisältyvät satelliitit, maa-asetat, satelliitti- ja verkko-operaatiokeskukset sekä operointi- ja ylläpitopalvelut. Järjestelmän operatiivinen käyttö on tarkoitus aloittaa vuonna 2029 ja sen elinkaari on 15 vuotta. Kyvykkyyden tekninen toteutus perustuu olemassa olevan ASBM-satelliittijärjestelmän jatkokehitykseen ja hyödyntää Norjaan sijoitettavaa maa- ja operointi-infrastruktuuria. Norjan valtio omistaa satelliitit ja vastaa niiden operoinnista sekä hankinnoista, mukaan lukien mahdollinen Naton virastojen hyödyntäminen toimeenpanossa.

Osallistujamaat rahoittavat ASBM NEXT -kyvykkyyden yhteisesti ennalta sovitun kustannus- ja kapasiteetinjakomallin mukaisesti. Kunkin maan rahoitusosuudet, enimmäiskustannukset ja vuosittaiset maksimisitoumukset on määritelty erillisissä liitteissä. Vastineeksi osallistujat saavat käyttöoikeuden satelliittiviestintäkapasiteettiin suhteessa rahoitusosuuteensa. Kapasiteettia voidaan käyttää kansallisiin hallinnollisiin ja sotilaallisiin tarkoituksiin sekä Nato-tehtäviin, ja osallistujilla on mahdollisuus tukea myös sellaisia operaatioita, joihin kaikki sopimusosapuolet eivät osallistu.

Yhteisymmärryspöytäkirja määrittelee yksityiskohtaisesti hallinto- ja johtamismallin, jonka ytimessä ovat osallistujamaiden edustajista koostuva ohjelmalautakunta (ASBM NEXT Programme Board), jonka päätökset edellyttävät yksimielisyyttä sekä päivittäisestä toimeenpanosta vastaava ohjelmatoimisto (ASBM NEXT Programme Office). Pöytäkirja kattaa lisäksi laajasti tietoturva, salassa pidettävän ja luokittelemattoman tiedon käsittelyä, immateriaalioikeuksia, tiedon käyttöä ja luovutusta, sopimusjärjestelyjä, vastuita ja vahingonkorvauksia sekä riitojen ratkaisemista neuvotteluteitse. Se sisältää myös menettelyt uusien osallistujien liittymiselle, osallistujien vapaaehtoiselle vetäytymiselle ja koko järjestelyn muuttamiselle tai päättämiseksi. Sopimus tulee voimaan viimeisen allekirjoituksen myötä ja on voimassa ASBM NEXT -kyvykkyyden koko suunnitellun elinkaaren ajan.

Kansallisesta näkökulmasta ASBM NEXT -yhteisymmärryspöytäkirja sitoo Suomen osaksi monikansallista arktista satelliittilaajakaistakyvykkyyttä, joka tukee Suomen puolustusta ja Nato-jäsenyyden käytännön toimeenpanoa turvaamalla satelliittiviestinnän pohjoisilla alueilla. Suomi sitoutuu pitkäaikaiseen rahoitusosuuteen hankkeen koko elinkaaren ajaksi ja saa vastineeksi käyttöoikeuden satelliittikapasiteettiin rahoitusosuutensa suhteessa (9.95 %) sekä kansallisiin että Nato-tarkoituksiin. Kyvykkyys parantaa Suomen johtamis-, tilannekuva- ja viestintäkykyä erityisesti olosuhteissa, joissa maanpäällinen infrastruktuuri on haavoittuva.

Suomi osallistuu hankkeen päätöksentekoon ASBM NEXT -ohjelmalautakunnassa täysivaltaisena jäsenenä, ja yksimielisyysperiaate turvaa Suomen vaikutusmahdollisuudet keskeisissä ratkaisuissa. Operatiivinen vastuu ja satelliittien omistus ovat Norjalla, mikä keventää Suomen teknisiä velvoitteita mutta luo riippuvuuden Norjan hallinnoimaan järjestelmään. Lisäksi Suomi sitoutuu noudattamaan Naton tietoturvamääräyksiä ja jakamaan hankkeen toteuttamisen kannalta välttämättömän tiedon muiden osallistujien kanssa.

Kokonaisuutena ASBM NEXT vahvistaa Suomen strategista asemaa arktisella alueella ja parantaa huoltovarmuutta.

Kustannukset

Suomen osuus vuosille 2027-2045 jakaantuvasta kokonaisrahoituksesta on enintään 102,176550 MUSD (noin 89 MEUR). Vuosittaiset maksuosuudet jakaantuvat siten, että vuosina 2027-2028 Suomen osuus on 0 MUSD. Vuonna 2029 maksuosuus on 41.003950 MUSD, vuonna 2030 27.422200 MUSD ja vuosina 2031 sekä 2032 5.039675 MUSD. Vuodesta 2033 eteenpäin aina vuoteen 2045 asti vuosittainen maksuosuus on 1.820850 MUSD.

Rahoitus on varattu Puolustusvoimien kehikseen vuodesta 2029 alkaen. Määrärahan käyttöä koskeva kaupallinen päätöksentekoprosessi on käynnistetty.

Toimivalta

Laki valtioneuvostosta 8 § ja valtioneuvoston ohjesääntö 9, 11 ja 16 §.

Lisätiedot

Asiasta lisätietoja antaa:

Neuvotteleva virkamies Jukka-Pekka Virtanen

jukka-pekka.virtanen@gov.fi

Puh. +358 295 140208

Päätös

Esitys hyväksytään

Puolustusministeri

Antti Häkkänen

Neuvotteleva virkamies

Jukka-Pekka Virtanen

Liitteet ASBM NEXT MOU as of 30APR2026

Jakelu Pääesikunta
UM UE NAE Suomen pysyvä edustusto Natossa

Tiedoksi PLM RO Resurssipoliittinen osasto
PLM HO Hallintopoliittinen osasto
PLM PO Puolustuspoliittinen osasto
Pääesikunta, Jarmo Vähätiitto